

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	5
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Obecná charakteristika školy	6
2.1	Velikost školy.....	6
2.2	Lokalita školy.....	6
2.3	Charakter a specifika budovy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	8
3.1	Věcné podmínky	8
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	12
3.6	Personální a pedagogické zajištění	13
3.7	Spoluúčast rodičů.....	13
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	14
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
4	Organizace vzdělávání.....	16
5	Charakteristika vzdělávacího programu	17
5.1	Zaměření školy	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3	Metody a formy vzdělávání	18
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	19
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	21
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	22
6	Vzdělávací obsah.....	24
6.1	Integrované bloky	24
6.1.1	TĚŠÍME SE DO ŠKOLKY.....	24
6.1.2	PODZIM ČARUJE.....	27
6.1.3	U NÁS DOMA.....	29
6.1.4	VÁNOČNÍ ČAS.....	31
6.1.5	KRÁSY ZIMY	32
6.1.6	BYL JEDNOU JEDEN ŽIVOT.....	34
6.1.7	JARO ŤUKÁ NA VRÁTKA.....	366
6.1.8	POZNÁVÁME SVĚT	38
6.1.9	CO NÁM PŘINESL KVĚTEN.....	41
6.1.10	VÍTÁME LÉTO.....	43

6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	45
6.3	Dílčí projekty a programy	45
7	Systém evaluace	46

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Krok za krokem

NAŠE MOTTO:

„Řekni mi, a já zapomenu, ukaž mi, a já si zapamatuji, nech mne to udělat, a já pochopím.“

FILOZOFIE NAŠÍ MATEŠKÉ ŠKOLY:

„Krok za krokem“. Toto krátké motto vystihuje, jakým směrem se chce naše mateřská škola ubírat. Krok za krokem chceme děti rozvíjet, dávat jim možnost volby, a podílet se na jejich rozvoji v samostatného a vyspělého jedince. Vést k uvědomění, že lépe fungujeme ve společnosti jako součást jeden druhého i přestože klademe důraz na individualitu a schopnosti každého jedince. Porovnávat se sám se sebou a vědět, že chyba není špatně, ale naopak nás posouvá a je příležitostí k růstu a poznání sebe.

První roky života mají pro děti dalekosáhlý význam, většinu toho, co se dítě v tomto věku naučí a prožije a co z okolního prostředí přijme, je trvalé. Tyto ranné zkušenosti, které dítě získává svým životem v rodinném a mimo rodinném prostředí, se v jeho životě zhodnotí a najde své uplatnění.

Naše prostředí je pro každé dítě druhým domovem, místem radosti, lásky, pohody, přátelství, pohybu a zdraví. V podnětném prostředí děti získají a osvojí si prostřednictvím cíleně promyšlených aktivit, poznatky, zkušenosti, hodnoty i postoje.

Naši práci z velké části utváří program „Začít spolu“, který nás metodicky vede plánovat činnost MŠ právě největší k samostatnosti dětí v jejich rozhodování a poznávání světa. Snahou naší mateřské školy je stát se průvodcem dětí na jejich cestě za poznáním, probouzet v nich zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat formou hry, experimentů a prožitkového učení. Vést děti k environmentální výchově, péči o přírodu a zvířata.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY:

Mateřská škola Světlov, Šternberk, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Světlov 2592/21, Šternberk, 78501

KONTAKTY:

e-mail: skolka@ms-svetlov.cz,
web: http://www.ms-svetlov.cz
REDIZO: 691012628
IČO: 07280238
STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Zuzana Vereskova
ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Zuzana Vereskova – ředitelka MŠ
Romana Kučerková – zástupkyně ředitelky MŠ
Lenka Vysloužilová – učitelka MŠ
Tereza Kuhnová – učitelka MŠ
Olga Gabrišková – učitelka MŠ
Bc. Lenka Oulehlová – učitelka MŠ
Tereza Kuhnová – učitelka MŠ
Tereza Šterclová – učitelka MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Šternberk
ADRESA ZŘIZOVATELE: Horní náměstí 78/16, 785 01

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2022
ČÍSLO JEDNACÍ: 1
DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25. 8. 2024

.....
ředitel školy
Mgr. Zuzana Vereskova

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: MŠ Světlov - 112 dětí, MŠ Oblouková - 50 dětí

Počet tříd: MŠ Světlov 4 třídy, MŠ Oblouková 2 třídy

Počet pracovníků: MŠ Světlov 8 pedagogických pracovníků,
MŠ Oblouková 4 pedagogičtí pracovníci

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola Světlov se nachází v okrajové části města Šternberka. Pozemek MŠ je situován nedaleko místního lesa v klidné lokalitě, která je obklopena nově vznikajícím sídlištěm.

Mateřská škola Oblouková je odloučené pracoviště MŠ Světlov. Nachází se ve stejnojmenné ulici Oblouková nedaleko centra města Šternberka. Poblíž se nachází park a les.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Výstavba MŠ Světlov byla dokončena v roce 2013.

Budova školy se skládá z přízemí a prvního podlaží. V každém patře jsou dvě třídy. V jedné třídě je umístěno 28 dětí ve věku od 3 do 7 let (s odkladem školní docházky). Z jedné části budovy je umožněn vstup na zahradu, z druhé strany budovy je parkoviště pro rodiče a zaměstnance školy. Po vstupu do budovy se nalevo nachází vstup do šatny zaměstnanců, dále pak úklidová místnost a kabinet učitelek. Vlevo se jde do šatny. V šatně má každé dítě svou značkou označenou skříňku a botník. Ze šatny se jde do třídy, která je koncipována jako jedna velká místnost určená jak pro herní aktivity, tak pro stravování a odpočinek dětí po obědě.

Mateřská škola má k dispozici jak, zpevněnou tak i travnatou plochu. Na zpevněné ploše stojí samotná škola, dále pak parkoviště a přístupová cesta ke škole. Travnatou částí je potom zahrada školy. Do zahrady se v přízemí vstupuje přímo ze tříd nebo po schodišti ze tříd z patra. Dále je přístup na zahradu z boku budovy. Zahrada se skládá ze dvou propojených částí, kde jsou umístěny herní prvky-tunel, horolezecká stěna, počítadla, skluzavka (plastová) a zahrady, kde jsou

dvě pískoviště a další herní prvky. Na zahradě máme vše vyrobené ze dřeva-lavičky, psa (spojené klády na procvičování motoriky), pyramidu s boční provazovou stěnou, vyvýšené záhony a barel na dešťovou vodu. Jediným prvkem z nerez oceli je další skluzavka. Na zahradě máme též smyslový chodníček, chýši z proutí a ptačí budku.

MŠ Oblouková je detašované pracoviště MŠ Světlov. Budova je dvoupodlažní s velkou a rozsáhlou zahradou. V přízemí se nachází šatna dětí, jídelna a výdejna stravy, v patře potom dvě heterogenní třídy a koupelna s WC pro děti. V současné době je budova již zastaralá a jedná se o její celkové rekonstrukci s přístavbou další třídy. Přestože je budova zastaralá, je oblíbená pro svou rodinnou atmosféru a klidné prostředí. Na budovu navazuje rozsáhlá zahrada s herními prvky, která dětem nabízí spoustu aktivit.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Budova MŠ Světlov je dvoupodlažní, každé podlaží je vyhrazeno pro dvě třídy. Všechny třídy mají svou šatnu, umývárnu s WC, prostornou třídu rozdělenou na část jídelní a pracovní a na část určenou k hraní a odpočinku a samostatnou ložnici. Součástí třídy je sklad. Židle, stolky a skříňky jsou vyrobené ze dřeva. Z plastu jsou pouze boxy na hračky a některé police. Ve všech třídách se nachází skříně pro učební pomůcky, magnetická tabule, stoly a židle přizpůsobené výšce dětí, kancelářský stůl s židlí pro pedagoga.

MŠ Oblouková je dvoupodlažní, obě dvě třídy Lištičky a Zajíčci jsou v prvním patře. Třídy mají společnou umývárnu s WC, samostatnou jídelnu, která se nachází v přízemí.

Vybavení tříd hračkami, pomůckami a materiály pro hry a rozmanité činnosti dětí je na dobré a profesionální úrovni i se zohledněním na požadavky pro děti se speciálními potřebami, děti integrované a děti nadměrně nadané. Je odpovídající počtu dětí a je průběžně doplňováno a obnovováno. Hračky a pomůcky určené k volným hrám jsou uspořádány přehledně a tak, aby si je děti mohly samostatně půjčit. Pro používání hraček a pomůcek jsou stanovena pravidla a děti se je snaží dodržovat.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy. Opora ve zdravém jídelníčku s podáváním vitamínů je nutností. Děti jsou při jídle vedeny k maximální samostatnosti. Děti nejsou do jídla nuceny. Naším záměrem je, aby stolování vnímaly jako společenský akt. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku). Předškoláci, děti s OŠD, nebo s IVP mají doplňkový program, který začíná zpravidla po odpočinku. Po obědě všichni dodržujeme každodenní klidový režim, který trvá minimálně 1 hodinu. Předškoláci mohou jen odpočívat s hračkou na lehátku, nepřevlékají se do pyžamek, k odpočinku je využívána relaxační hudba a pravidelná každodenní četba pohádek. Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci spolupracují na vytváření příjemného a klidného prostředí, ve kterém se budou děti cítit bezpečně, jistě a spokojeně. Cílem je pohodová atmosféra a vzájemné pochopení všech zúčastněných. Velká pozornost je věnována adaptačnímu období. V jednání respektujeme vývojové, individuální psychické i fyzické vlastnosti, dbáme, aby děti měly dostatek časového prostoru dokončit svoji činnost. Všechny děti v naší mateřské škole mají rovnocenné postavení, nikdo není zvýhodňován, neznevýhodňován ani zesměšňován.

Vytváříme jasná pravidla, na jejichž tvorbě se děti spolupodílejí, učí se je respektovat a dodržovat. Důraz klademe na jasné a srozumitelné pokyny pro všechny děti (respektujeme možné rozdílnosti porozumění nebo chápání). Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány. Osobní svobodu a volnost dětí respektujeme do určitých mezí vyplývajících ze společně stanovených norem chování. Děti jsou vedeny k ohleduplnosti, vzájemné pomoci kamarádovi, mladším dětem, dospělým. Snahou je vytvořit v každé třídě vstřícný a kamarádský kolektiv. Příznivé klima posilujeme různými rituály a již zažitě se snažíme doplňovat dalšími a obohacovat tak týmový život dětského kolektivu (přivítání, společné popřání hezkého dne, oslavy narozenin, komunitní kruh, školní oslavy, výlety, návštěvy farmy, účast na kulturních akcích, loučení s předškoláky, výstavy, návštěva knihovny. Vše, co tvoří tradice života školy, obce a je konání společně s rodiči. Podporujeme samostatnost, možnost získat pocit úspěšnosti (nabízíme činnosti v různé rovině náročnosti), povzbuzujeme radost z prožitého a poznatého. Neporovnáváme výkony jednotlivých dětí, snažíme se o přiměřené omezení nezdravé soutěživosti, převažuje pozitivní hodnocení, pochvala. Podporujeme pracovitost, nebojácnost, snahu, ochotu pomoci a zdravé sebevědomí. V jednání s dítětem využíváme naslouchací a empatickou komunikaci, vstřícnost a důslednost.

3.4 Organizace chodu

Třídy jsou **heterogenní (smíšené)**, ve věku od 3-7 let. Na přání rodičů mohou být společně umístěny děti (sourozenci nebo děti, které se již znají, dále ke zvolené učitelce, do zvolené třídy). Třídy nejsou jednosměrně zaměřené, je zde všestrannost a nápaditost.

Provoz mateřské školy o prázdninách je řešen po dohodě se zřizovatelem. V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, kdy jsou respektovány individuální potřeby dětí. Denní program je dostatečně pružný tak, aby docházelo k uspokojování potřeb dětí a byla umožněna reakce na vzniklou aktuální situaci.

5:45 – 8:15	spontánní ranní hry, zájmové činnosti, individuální přístup učitelky k dětem, pohybové aktivity, spolupráce s rodinou
8:15 – 9:00	hygiena, snídane
9:00 – 10:00	ranní kruh, řízené činnosti v centrech
10:00 – 11:30	převlékání, pobyt venku, hygiena
11:30 – 12:15	oběd, hygiena
12:15 – 14:00	spánek – spáči, odpočinek - nespáči (předškoláci, děti s OŠD)
14:00 – 14:30	hygiena, svačina
14:30 – 16:15	odpolední zájmové činnosti, spontánní hry a individuální přístup k dětem, spolupráce s rodinou, hry se členy rodiny

Při příchodu do MŠ mají děti nachystaný ranní úkol, který si mohou splnit s rodiči.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, kdy jsou respektovány individuální potřeby dětí. Denní program je dostatečně pružný tak, aby docházelo k uspokojování potřeb dětí a byla umožněna reakce na vzniklou aktuální situaci.

Děti podněcujeme k vlastní aktivitě, mají dostatek času i prostoru pro hru, tvoření a experimentování. Podnětným prostředím jsou vytvářeny vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí. Je dbáno na soukromí dítěte, na potřebné zázemí, klid a bezpečí. Děti mají možnost si činnost samy zvolit, tím jsou vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti. Zvolenou činnost si v rámci svých schopností a dovedností dokončí a následně po sobě uklidí.

Pro plně vyhovující chod mateřské školy je zapotřebí:

- dostatečný prostor na osobní soukromí, možnost uchýlit se do klidného koutku, možnost soukromí při osobní hygieně
- přizpůsobit plánované činnosti potřebám a zájmům dětí, individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- vytváření vhodných materiálních podmínek pro realizaci plánovaných činností
- nepřekračovat stanovené počty dětí ve třídách

Na všech třídách se postupně utváří ještě více podnětné prostředí (centra aktivit), které děti uspokojuje v jejich zvědavosti, prostředí, které je plné možností, odráží život, překypuje tím, co není jenom natištěno na papíře. Děti pracují v centrech aktivit, což jsou pracovní koutky, které

umožňují hru i tvůrčí práci jednotlivcům i skupině dětí. Děti si samostatně vybírají, v kterém centru aktivit budou pracovat. Mají tedy možnost volby, ale s touto možností jsou vedeny také k zodpovědnosti za svou volbu – setrváním v dané činnosti, dokončení práce a úklidem pomůcek. Mají zde možnost uplatnit svou vlastní tvořivost a samostatně tak dojít k vlastnímu poznání všemi smysly.

Mezi centra aktivit patří:

- Domácnost
- Ateliér
- Dílna
- Knihy a písmena
- Objevy a pokusy
- Hudba
- Dramatika
- Manipulační hry
- Kostky
- Voda a písek

CENTRA AKTIVIT, která najdete na všech třídách:

DOMÁCNOST je pracovní koutek, kde si děti hrají nejen „jako“, ale i doopravdy se skutečnými surovinami a nádobím. Děti zde mohou např. připravovat zeleninové nebo ovocné saláty, pomazánky, jednohubky, péct buchty, cukroví, vizovického pečivo, vařit čaje.

ATELIÉR je vybaven různými výtvarnými potřebami. Děti zde mohou malovat, kreslit a tvořit z různých materiálů.

DÍLNA je vybavena materiálem a nástroji, se kterými se děti mohou setkat v dílnách svých rodičů. Děti v tomto centru mohou vyrábět makety, zhotovovat předměty, zatloukat hřebíky.

KNIHY A PÍSMENA je centrum vybavené knihami, písmenkovými stavebnicemi, pracovními listy, písmenkovými tiskátky, časopisy, pastelkami, fixami, tužkami apod. Děti zde mají možnost vnímat psanou a mluvenou podobu písma, manipulovat s knihami i písmeny, spontánně se učit průpravě k psaní a čtení, seznamovat se s knihou a jejím obsahem prohlížet a vyhledávat obrázky k tématům, vyprávět příběhy podle obrázků, opisovat slova.

DRAMATICKÉ HRY – děti zde mají prostor pro napodobivé a námětové hry, pantomimu, dramatizaci scének s možností využití kostýmů a rekvizit.

POKUSY A OBJEVY – centrum je vybaveno různými přírodními materiály a pomůckami, lupou, mikroskopem, váhou, materiálem, který si děti nasbíraly samy. Děti zde mohou pozorovat pod

lupou nebo mikroskopem rostliny, hmyz, dělat pokusy, poměřovat předměty, pozorovat růst vlastní rostliny, dělat pokusy se světlem, s roztoky (sladkým, slaným, kyselým), pozorovat vypařování vody, provádět pokusy s magnetem.

KOSTKY – centrum je vybaveno kostkami různých velikostí, tvarů a z různých materiálů, autíčky, značkami, dopravním kobercem, figurkami zvířat a lidí. Děti zde mohou vytvářet stavby k tématům (kde bydlím, zvířata, statek, zoo, rakety, letadla), hrát si na dopravu (stavby silnic, letišť, mostů), poznávat tvary, barvy, velikosti, třídít, určovat polohu, stavět z kostek překážkové dráhy, stavět podle plánu.

MANIPULAČNÍ HRY – využívají se zde různé skládačky a stavebnice, lotto, pexeso, lego, domino, mozaiky, navlékácké tvary, stolní hry, puzzle. Děti zde mohou vytvářet stavby ze stavebnic podle vlastní fantazie i na dané téma, hrát si s dominem, pexesem, skládat puzzle, vytvářet mozaiky z různých tvarů, hrát společenské hry, navlékat korálky podle daného návrhu i podle fantazie.

PÍSEK A VODA – centrum je vybaveno kontejnerem na vodu nebo písek, lopatkami, bábovičkami, kbelíky, mušlemi a jinými přírodninami, plovoucími hračkami.

HUDBA – je zde množství rytmicko-melodických nástrojů, přístupných dětem, pomůcky k objevování světa zvuků, tónů a harmonie a rytmu, sluchové pexeso, hudební nástroje, které si vyrobily samy děti apod. Děti zde mohou např. zpívat písně, vytvářet hudební doprovod k písním, vytleskávat melodii, poslouchat klasickou hudbu, řešit hudební hádanky.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. V době nepřítomnosti ředitelky ji zastupuje její zástupkyně. Ředitelka podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.
- Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně svojí osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.
- Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.
- Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).
- Specializované služby, jako je logopedie, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, aj.).
- Škola se vzdělává v oblasti vzdělávacího programu Začít spolu, která byla zahájena v říjnu 2020 v projektu „Společně za kvalitní vzdělávání“. Činnost je organizována z důvodu přechodu školy z běžného programu na program Začít spolu. Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, pružně reaguje na požadavky a poptávku rodičů a společnosti. Každá iniciativa, inovace a aktivita je vítána a je podporována.

3.7 Spoluúčast rodičů

Kvalitní spolupráce a komunikace s rodiči je pro nás velmi důležitá a podstatná. Respektujeme primární a nezastupitelnou roli rodiny při výchově dětí. Snažíme se získat důvěru především svým jednáním, informovaností, ochotou vyhovět potřebám dětí i jejich. Pedagogové jednají diskrétně, ohleduplně a nezasahují zbytečně do soukromých záležitostí rodin. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, jsou dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Pro informace rodičům máme vyčleněny nástěnky, informativní nástěnky, odborně zaměřené nástěnky (prevence úrazů, připravenost na vstup do mateřské i základní školy), pravidelně aktualizujeme webové stránky a rodičům jsme k dispozici v případě potřeby konzultací. Prezentujeme program a akce naší školy v obecním měsíčníku Šternberské listy. Naše webové stránky vždy obsahují aktuální zprávy o tom, jaké akce organizujeme pro děti a v jakých termínech.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mateřská škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při vytváření podmínek pro vzdělávání těchto dětí se MŠ řídí školským zákonem a vyhláškou č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Prioritou je komunikace a spolupráce s rodinou, v návaznosti na spolupráci s odborníky (PPP, SPC, Logopedická péče a další). V průběhu vzdělávání pak uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pokud budou do mateřské školy přijaty děti ve věku od dvou do tří let, mateřská škola zajistí následující podmínky:

- vybavení dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti;
- ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty, ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek;
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku;
- vybavení dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte; zajištění vyhovujícího režimu dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek);
- vytváření podmínek pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami;
- dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty; vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí;
- v mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Podmínky péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěny v souladu s platnými právními předpisy. (bezpečnostní, protipožární a hygienická opatření dle platné legislativy)

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Vnitřní uspořádání mateřské školy Světlov je rozděleno na čtyři třídy, odloučené pracoviště mateřské školy Oblouková na dvě třídy.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třídy jsou **heterogenní (smíšené)**, ve věku od 3 – 7 let, sourozenci bývají společně ve třídě. Na přání rodičů mohou být společně umístěny děti, které se již znají – kamarádi nebo ke zvolené učitelce, do zvolené třídy. Třídy nejsou zaměřené, je zde všestrannost.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin (přímá práce s dětmi, docházka učitelek).

Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě:

- ranní kruh
- centra aktivit
- příprava na pobyt venku
- pobyt venku
- oběd
- příprava na odpočinek

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitelky školy, která určuje kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Mateřská škola se řídí prvky Programu Step by step - Začít spolu. Jde o vzdělávací program zdůrazňující individuální přístup k dítěti, partnerství rodiny, školy a širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Prosazuje a umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami (dětí nadprůměrně nadaných, dětí s vývojovými poruchami, dětí s postižením, velmi se osvědčuje u dětí z různých etnických menšin).

Využívá projektového učení, integrovanou tematickou výuku a podnětné prostředí ve třídě (netradiční členění třídy do tzv. center aktivit). Program představuje velmi otevřený didaktický systém a podporuje pedagogický přístup, který v sobě spojuje moderní poznatky pedagogické a psychologické vědy spolu s osvědčenými vzdělávacími postupy (opírá se o konstruktivismus, učení Komenského, Montessoriové, poznatky o fungování mozku a procesech učení obsažené v dílech Piageta, Vygotského, Eriksona, Gardnera). Jedná se o program, který představuje pedagogický přístup orientovaný na dítě.

- Cíl vzdělávání je pro nás smysluplné učení a samostatné myšlení dětí.
- Proces učení je pro nás stejně důležitý jako výsledek.
- Nabízíme společné vzdělávání pro všechny děti bez ohledu na sociální či etnický původ a úroveň jejich schopností.
- Rodiče jsou vítanými partnery školy, kteří se aktivně podílejí na chodu školy.
- Pečujeme o osobní růst a profesní rozvoj našich učitelek a učitelů.
- Orientujeme se na dítě.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naším záměrem v mateřské škole je (pokračovat a prohlubovat program Začít spolu).

- Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě a vytvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí.
- Pěstování odpovědnosti za své jednání.
- Využívání přirozených životních situací k přirozenému učení vlastním prožitkem.
- Vést ke zdravému životnímu stylu.

Možnost využití pěkného prostředí, okolí obce, blízkost lesa, zahrad, parku, možnost pozorování zvířat jak domácích (drobní chovatelé) tak žijících v přírodě.

Spolupráce se ZŠ Šternberk a MŠ Domašov u Šternberka a vzájemně se navštěvujeme. Plavecký výcvik pro předškoláky.

- Zlepšovat tělesnou zdatnost, podporovat rozvoj pohybových dovedností, učit sebeobslužným dovednostem, vést děti ke zdravému životnímu stylu.
- Odpolední, odpočinkové aktivity uzpůsobené věku a potřebám dětí.
- Pitný režim.

Využití přírodního terénu v okolí obce k vycházkám na zlepšování tělesné kondice dětí (Chabičov, Dolní Žleb - Horní Žleb).

- Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city vůli – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností – se zaměřením na rozvoj smyslů.
- Denní využívání smyslového vnímání k přirozenému učení.
- Denní využívání jazykových chvil – důraz na péči v oblasti prevence vad řeči.
- Využívání tvořivé improvizace v práci pedagogů (okamžité reagování na situaci, kterou vytvoří děti).
- Didakticky zacílené činnosti realizované především ve skupinkách a individuálně.
- Orientace dětí na zájem o učení a poznávání.
- Vytváření dostateku přirozených situací a námětů k učení.
- Využívání problémového učení.
- Práce s dětmi založená k vrcholnému cíli – radostné prožití celého dne v MŠ – šťastné a spokojené dítě.
- Zodpovědná příprava dětí na vstup do ZŠ – ve všech oblastech rozvoje osobnosti dítěte.
- Rozšiřování a zkvalitňování nadstandardních aktivit školy.
- Vychovávat a vzdělávat děti se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Rozvíjení spolupráce s odborníky – SPC, PPP, lékaři, psychologové apod.
- Respektujeme rámcové vzdělávací cíle RVP pro předškolní vzdělávání.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Skupinová, frontální, individuální, nepřímé řízené činnosti, práce ve dvojicích, trojicích.

Metody vzdělávání:

Popis, vysvětlování, rozhovor, hra, diskuse, instruktáž, nápodoba, prožitkové učení - tvořivost, experiment, řešení problémových úloh praktické pozorování, vycházky, exkurze, poslech, myšlenková mapa.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Dítě se sociálním znevýhodněním se musí vyrovnávat:

- s jazykovou bariérou
- se ztrátou komunikační kompetence

Postup při zajišťování průběhu vzdělávání:

Pedagogické zajištění – pokud máme v týmu pedagoga se zkušenostmi v dané problematice, podělí se s učitelským týmem o své zkušenosti a tipy dobré praxe, je hlavní osobou při komunikaci s rodiči.

Zajištění odborné pomoci - v případě potřeby se obracíme s žádostí o odbornou pomoc na PPP a SPC.

Přizpůsobení prostředí a vybavení MŠ - připravíme děti na nově přichozího předem. Vysvětlujeme situaci, v jaké se dítě s OMJ nachází. Důležitou součástí je také vybavenost herním a didaktickým materiálem, např. časopisy a knihy – srovnávání odlišnosti stejných pohádek, kontakt s jiným typem písma, např. napodobování psaných znaků pro rozvoj grafomotoriky.

Zajištění komunikace - komunikační kartičky, které se využívají pro komunikaci s dětmi s autismem, využívání názornosti, např. obrázkový denní režim, přizpůsobení jazykového projevu (hlasitost, stručnost, neverbální prostředky komunikace, ověřování porozumění)

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podpůrná opatření prvního stupně:

- Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

- Učitel mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy
- Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory - po třech měsících) doporučí ředitel školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně:

- Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.
- Ředitelka mateřské školy určí pedagogického pracovníka odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).
- Ředitelka mateřské školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.
- Ředitelka mateřské školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory - PLPP, a to na základě úprav ve vzdělávání, které jsou realizovány podle vzdělávacích potřeb dítěte, nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte a všichni učitelé. Obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Třídní učitel vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO. PLPP sestavuje učitel. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Bude stanoven termín přípravy PLPP a učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte:

- Individuální vzdělávací plán - IVP zpracovává škola pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce.
- Ředitelka mateřské školy pověří třídní učitelku příslušného dítěte, která zpracuje IVP. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů

stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných:

- Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.
- Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.
- Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme jako mateřská škola rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.
- Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Pokud budou do mateřské školy přijaty děti ve věku od dvou do tří let, mateřská škola zajistí následující podmínky:

- vybavení dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti;

- ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty, ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek;
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku;
- vybavení dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte;
- zajištění vyhovujícího režimu dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek);
- vytváření podmínek pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami;
- dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty; vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí;
- v mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Podmínky péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěny v souladu s platnými právními předpisy. (bezpečnostní, protipožární a hygienická opatření dle platné legislativy)

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro

jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 TĚŠÍME SE DO ŠKOLKY

Název integrovaného bloku	TĚŠÍME SE DO ŠKOLKY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení dětí s prostředím mateřské školy, jeho okolím, se zaměstnanci. Vhodným přístupem pomoci dětem s adaptací, začlenit nejen nové kamarády. Posilování vzájemných vztahů mezi dětmi a dospělými. Vést děti ke zvládnutí sebeobsluhy, dodržování základních hygienických návyků. Společné utváření a dodržování pravidel společného soužití v mateřské škole. Seznamování s jednotlivými částmi dne, využití volného času.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	- Moje školka - Já a moji kamarádi - Co děláme celý den

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat,	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řídit a vyhodnocovat		radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) zorganizovat hru
	získání relativní citové samostatnosti	
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky, se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit prožívat radost ze zvládnutého a poznaného uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení bezpečnosti apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativních funkcí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

6.1.2 PODZIM ČARUJE

Název integrovaného bloku	PODZIM ČARUJE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Utváření a prohlubování správných životních postojů k přírodě a životnímu prostředí. Osvojování si poznatků, charakteristických znaků podzimu a změn v přírodě- počasí, barvy a opadávání listů, sběr a tvoření z přírodnin, pouštění draků. Seznámení se životem volně žijících zvířat a jejich přípravě na zimu. Seznámení dětí s ptáčky, přibližování představy, kam a proč někteří ptáčci odlétají, jiní zase přilétají a kteří zůstávají. Pozorování proměn přírody, poznávání a rozlišování listnatých a jehličnatých stromů, keřů a jejich plodů. Poznávání plodů podzimu, sklizeň ovoce, zeleniny, práce na zahradě, na poli, v sadech. Jejich využití a vliv na zdraví.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Podzim vchází do dveří • Zvířátka se připravují na zimu • Ptáčci se nám stěhují • Byl jednou jeden strom • Ovoce • Zelenina

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všímat si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

6.1.3 U NÁS DOMA

Název integrovaného bloku	U NÁS DOMA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Přibližujeme dětem představu, co dělá dům domovem, využití a pojmenování místností, nábytku a všech možných předmětů, které k životu denně potřebujeme. Seznamujeme děti s legendou a tradicí sv. Martina. Vyprávíme si s dětmi o rodině, jak se nazývají členové rodiny a jejich význam v životě dětí, upevňujeme v dětech pocity důležitosti mít rodinu, trávení volného času a pocitu jistoty a bezpečí. Seznamujeme děti s různými profesemi, řemesly a povoláními. Povídáme si o práci rodičů a důležitosti, nezbytnosti každé profese.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Naše domácnost (místnosti, vybavení bytu, předměty denní potřeby) • Svatý Martin • Naše rodina • Povolání

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení, řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		počítat, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

6.1.4 VÁNOČNÍ ČAS

Název integrovaného bloku	VÁNOČNÍ ČAS
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Chystáme se na příchod Mikuláše. Seznamuje děti s tradicemi, zvyky a přípravou blížících se Vánoc. Společně prožíváme vánoční atmosféru a příchod Ježíška. Poznáváme změny zimní přírody.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Přijde k nám Mikuláš • Kouzlo Vánoc • Těšíme se na Ježíška

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	sledovat a vyprávět příběh, pohádku formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

6.1.5 KRÁSY ZIMY

Název integrovaného bloku	KRÁSY ZIMY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Přibližujeme dětem tradici Tří králů, legendu o Třech králích, královskou korunou objasníme dětem pojmy (zlato, kadidlo, myrha), přiblížíme jim charitativní činnost. Přibližujeme dětem charakteristické znaky zimy. Pozorujeme živou i neživou přírodu, sníh, led. Pozorujeme zimní přírodu a pěstujeme u dětí pozitivní vztah k přírodě. Seznamujeme se se zvířátky a pomáháme jim nošením dobrot, pečujeme o ptáčky. Seznamujeme děti se zimními sporty a hrami se sněhem, olympiádou. Ale také možnosti nebezpečí těchto zimních radovánek.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Čas Tříkrálový • Paní zima kraluje (znaky zimy) • Zvířátka a zima • Zimní hry a sporty

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu		že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		rozhodovat o svých činnostech sledovat očima zleva doprava

6.1.6 BYL JEDNOU JEDEN ŽIVOT

Název integrovaného bloku	BYL JEDNOU JEDEN ŽIVOT
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prohlubujeme u dětí poznatky o lidském těle, seznamujeme je s jednotlivými částmi lidského těla a jejich funkcí, s orgány lidského těla. Upevňujeme u dětí uvědomění si, jak moc je důležité, chránit si své zdraví. Vedeme děti k bezpečnosti. Seznamujeme děti s vlastním tělem, především smyly, které používají a využívají každý den. Rozvíjíme u dětí smyslové vnímání. Přibližujeme dětem poznatky, jak si chránit své zdraví před nemocemi a úrazy. Jak se musíme stravovat, abychom byli zdraví. Kdo nám pomůže, když jsme nemocní nebo se nám stane nějaký úraz. Pomoc nejen lékařů, ale i dalších záchranných složek. Hravou formou přibližujeme dětem poznatky z oblasti hudby, seznamujeme děti s hudebními nástroji, technikou hry na ně a základními hudebními terminologiemi. Rozvíjíme u dětí smysl poznat a rozlišit zvuky okolního světa.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Co umí naše tělo • Vidím, cítím, slyším, sahám, chutnám • Zdraví a vitamíny (lékaři, nemoci, ochrana zdraví, vitamíny) • Zvuky kolem nás (hudební nástroje)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	vytváření základů pro práci s informacemi	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	rozvoj a užívání všech smyslů	poznat napsané své jméno sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

6.1.7 JARO ŤUKÁ NA VRÁTKA

Název integrovaného bloku	JARO ŤUKÁ NA VRÁTKA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Přibližujeme dětem charakteristické znaky jara, počasí, první jarní květiny, jarní práce na zahradě, na poli. Poznáváme domácí zvířátka a jejich mláďata. Seznamujeme děti s životem zvířat, ptáků, hmyzu a ostatních živočichů žijících v lese, zahradě, na poli a louce a probouzející se jarní přírodou. Vedeme děti k pozitivnímu vztahu ke knížkám čtením oblíbených pohádek a příběhů. Povídáme si, jak kniha vzniká. Exkurze do místní knihovny.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Na našem dvoře (domácí zvířátka, mláďata) • Život v lese, na louce (jarní hmyz, ptáci) • Jarní probuzení (znaky jara, počasí) • Svět pohádek- měsíc knihy

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	získání relativní citové samostatnosti	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k	chápat slovní vtip a humor zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	druhému	situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

6.1.8 POZNÁVÁME SVĚT

Název integrovaného bloku	POZNÁVÁME SVĚT
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Připravujeme děti k zápisu do ZŠ, procvičujeme barvy, geometrické tvary, písmena, čísla a další základní znalosti, které by mělo dítě znát a umět před vstupem do základní školy. Přibližujeme dětem velikonoční tradice a zvyky, seznamujeme je s přípravou a symboly těchto jarních svátků. Seznamujeme děti se základními dopravními značkami, pravidly bezpečnosti silničního provozu, nejen z pohledu řidičů, ale také z pohledu chodce a cyklisty. Přiblížíme dětem práci policie, hasičů a záchranné služby. Seznamujeme děti s dopravními prostředky, které třídíme podle místa pohybu a účelu. Přibližujeme dětem důležitost ochrany životního prostředí. Vedeme děti k ohleduplnému a citlivému vztahu k přírodě, třídění odpadků. Učíme děti rozlišovat předměty dle materiálů (plasty, papír, sklo, kov, textil, guma) a jejich využití. Seznamujeme děti s pojmem recyklace.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Hurá půjdu k zápisu (příprava předškoláků k zápisu) • Velikonoce • Pozor na cestu (dopravní značky) • Čím cestujeme (dopravní prostředky) • Chráníme si naši zemi (ochrana životního prostředí, recyklace)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	poznávání jiných kultur	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších	vytváření základů pro práci s informacemi	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
situacích	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	obsah, ptát se)
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

6.1.9 CO NÁM PŘINESL KVĚTEN

Název integrovaného bloku	CO NÁM PŘINESL KVĚTEN
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznamujeme děti se změnami krásami kvetoucí přírody, poznáváme rostliny, stromy, keře. Svátek matek je ideální příležitost povídat si s dětmi, o tom jak moc je důležité poděkovat svojí mamince i tatínkovi, jak moc jsme rádi, že se o nás tak pěkně starají. Poděkujeme mamince, tím, že jí vyrobíme dárek. Přibližujeme dětem základní poznatky o zeměkouli, vesmíru, Slunci, Měsíci, sluneční soustavě, planetě Zemi, kterou tvoří voda a vzduch, o raketách a kosmonautech. Seznamujeme děti se základními poznatky o místě a prostředí, ve kterém žijeme, orientaci ve svém městě, seznámení s důležitými místy jako je policie, pošta, radnice, nemocnice. A významnými místy jako je hrad Šternberk, Expozice času, závody aut Ecce Homo.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Kvetoucí příroda (květiny, rostliny, sázení) • Maminky mají svátek • Zázraky vesmíru • Místo kde žiju (města, vesnice, významné budovy, místa- hrad, nemocnice, pošta)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

6.1.10 VÍTÁME LÉTO

Název integrovaného bloku	VÍTÁME LÉTO
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Oslavujeme s dětmi jejich svátek, pěstujeme u dětí radost z pohybu formou her, soutěží, vycházek a výletů nejen do okolí. Upevňujeme vztahy mezi dětmi a připomeneme si, že nejsme na světě sami. Seznamujeme děti s jinými národnostmi, cizími jazyky, odlišností kultur, zvyků, tradic a náboženství. Přibližujeme dětem život kamarádů na celém světě a vytváříme u dětí pozitivní vztah nejen k naší zemi. Pozorujeme letní přírodu a také živočichy. Seznamujeme děti s charakteristickými znaky léta, počasím, změnami v přírodě, kvetoucími rostlinami, s prvním ovocem a zeleninou, na kterém si můžeme v tomto období pochutnat. Seznamujeme děti s exotickými zvířátky, přibližujeme dětem život zvířat v ZOO, divočině a život mořských živočichů. Loučíme se s kamarády, kteří odcházejí do školy. Rozvíjíme rozhovory na téma prázdnin. Seznamuje děti s možným nebezpečím blížících se prázdnin.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Děti mají svátek • Léto u rybníka, na louce • Co nám léto nabízí (znaky, počasí, oblékání) • Putujeme za zvířátky do ZOO • Ahoj školko

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		utvořit jednoduchý rým
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
chápe, že zájem o to, co se kolem děje,	vytvoření povědomí o vlastní	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
čínorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	rozvoj společenského i estetického vkusu	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Integrované bloky jsou v ŠVP doplněny různými dílčími projekty či programy, které jsou uvedeny ve školním programu a dle potřeb pak zařazovány do plánu v rámci tříd; takové programy mohou být realizovány v rámci některé třídy nebo mohou sdružovat děti z různých tříd.

6.3 Dílčí projekty a programy

Celé Česko čte dětem

Mrkvička

Fíha - Dýha

Program logopedické prevence

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Autoevaluace na úrovni školy	Systematické hodnocení vzdělávacích činností školy v předškolním vzdělávání, úroveň naplňování cílů a integrovaných bloků, organizace, podmínek vzdělávání, akcí školy, spolupráce s rodiči, spolupráce s UP, logopedie, průběh pedagogických praxí, školního klimatu, spolupráce pedagogů a provozních zaměstnanců, naplňování vize školy – směřování.	Analýza plánů, příprav, školních dokumentů, rozhovor nebo dotazník pro rodiče, hospitace, konzultace pedagogů, pedagogické porady.	Na pedagogických poradách v průběhu roku, v pololetí a v závěru každého školního roku – odpovídají třídní učitelky a ředitelka.	ředitelka školy
Autoevaluace na úrovni třídy	Autoevaluace jako průběžné (pravidelné a systematické) vyhodnocování vzdělávacího procesu na úrovni třídy. Autoevaluace témat a naplňování dílčích cílů TVP návaznosti na ŠVP, evaluace aktivit a projektů, evaluace akcí školy, evaluace pokroků a vzdělávacích výsledků dětí – využití pedagogické diagnostiky.	Monitorování, analýza činnosti dětí, analýza vzdělávacího programu, dotazník nebo rozhovor s rodiči, dětmi, kolegyní. Pedagog dlouhodobě a systematicky sleduje rozvoj a osobní vzdělávací pokroky každého dítěte jednotlivě, tzn. na základě individuálně vztahové normy – diagnostika dítěte.	Průběžně během školního roku, záznamy u každého dítěte v pedagogické diagnostice 2x ročně. Autoevaluace se provádí průběžně – stručné hodnotící poznámky se	Učitelky

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			vepisují do týdenních plánů (TVP), závěrečná autoevaluace se provádí písemně na úrovni tříd v pololetí a na konci školního roku a je projednána na pedagogické radě.	
Pedagogické vedení školy	Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima. Vedení školy cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj. Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání. Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.	Kvalita naplňování zvolených cílů TVP (Třídní vzdělávací program) a ŠVP (Školní vzdělávací program). Soulad s RVP PV. Vlastní prostředí školy, čistota a estetická úprava vnitřních prostor i okolí. Dobré prosociálních vztahy mezi pedagogy navzájem, mezi pedagogy a dětmi, mezi dětmi navzájem i mezi rodiči a vedením školy a pedagogy. Systematické hodnocení práce pedagogů. Úspěšně motivuje pedagogy k sebehodnocení a ke vzájemnému poskytování užitečné zpětné vazby. Aktivní a účinné podněcování profesního rozvoje pedagogů rozmanitými efektivními formami a vytváření podmínek pro	V průběhu celého školního roku.	Ředitel, zástupce ředitele

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
		jejich realizaci. Aktivně usiluje o udržení dobrého technického stavu školy.		
Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s dětmi, rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup. Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti. Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.	Pedagogové splňují požadavky na odbornou kvalifikaci dle zákona; tuto odbornost, stejně jako další zákonné požadavky, mohou doložit příslušnými doklady. Pedagogové komunikují s dětmi zdvořilým a přátelským, empatickým a naslouchajícím způsobem. Reagují citlivě na sociální, emocionální, kognitivní a fyzické potřeby jednotlivých dětí. Dětem naslouchají a projevují vstřícnost, zájem a respekt ke každému z nich. Pedagogové mezi sebou vytvářejí, podporují a udržují kolegiální vztahy a vzájemný respekt. Aktivně spolupracují, efektivně si předávají poznatky, využívají i formy vzájemných hospitací s cílem zlepšovat kvalitu poskytovaného vzdělávání. Pedagogové se účastní kurzů a seminářů k doplnění svého vzdělání a odborných dovedností. Účelně využívají i samostudia a rozmanitých efektivních forem sdílení zkušeností. Zajímají se o nové trendy a získané poznatky efektivně uplatňují ve vzdělávání.	V průběhu školního roku dle potřeby školy	Učitelé

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Vzdělávání	Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují vzdělávání v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a individuálními potřebami dětí. Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého dítěte a při plánování a realizaci vzdělávání zohledňují individuální potřeby dětí. Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj dětí.	-Pozorování – Hospitace – Průběžné, pravidelné i příležitostné rozhovory (s dětmi, s kolegyní, s rodiči, s dalšími odborníky) diskuse – Brainstorming (skupinová metoda, založená na zachycování myšlenek účastníků) - Analýza dokumentů a vzdělávacích programů, rozbor dokumentace - Analýza portfolia dítěte - Diagnostika dítěte - Audiozáznam, videozáznam - Záznamové a hodnotící listy, protokoly	V průběhu školního roku	Ředitel, zástupce ředitele, učitelé
Vzdělávací výsledky	Mateřská škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Výsledky vzdělávání dětí odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů. Mateřská škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v průběhu, při ukončování předškolního vzdělávání a dle možností i v dalším vzdělávání a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.	Třídní vzdělávací program) a ŠVP (Školní vzdělávací program) v souladu s RVP PV Tvorba IVP nebo PLPP Systematické individualizovaná vzdělávací nabídka a stanovení si konkrétní pedagogického záměru	V průběhu školního roku	Ředitel, zástupce ředitele, učitelé
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Mateřská škola vytváří každému dítěti a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo potřebu podpůrných opatření. Mateřská škola	Rovný přístup ke vzdělávání s maximální vstřícností ke všem uchazečům. Neupřednostňuje děti s lepšími kognitivními schopnostmi nebo specifickým nadáním, s lepším rodinným zázemím nebo děti bez	V průběhu školního roku	Ředitel, zástupce ředitele, učitelé

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	poskytuje účinnou podporu všem dětem s potřebou podpůrných opatření. Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu.	speciálních vzdělávacích potřeb. Identifikace individuální potřeby dětí při vzdělávání – spolupráce s PPP, SPC a další odborná pracoviště. Vyvarování se stereotypizace (např. na základě genderu, etnicity, národnosti, vyznání apod.). Pedagogové přizpůsobují prostředí třídy a učební aktivity tak, aby se na nich mohly podílet i děti s potřebou podpůrných opatření.		